

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Методологія перекладацьких досліджень»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	Спеціальність В11 Філологія Спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Тип і назва освітньої програми	ОПП «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)»
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. заочна форма: лекцій – 6 год., практичних занять – 4 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	<i>викладач:</i> Дедухно Алла, к. філол. н., доцент, доцент кафедри германської і української філології <i>контакти:</i> ауд. 459 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> dedukhno.alla@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою вивчення дисципліни є досягнуті результати навчання під час вивчення дисциплін «Практикум з мовної комунікації, перекладу та редагування різногалузевих текстів першою іноземною мовою (англійська)», «Практикум з мовної комунікації, перекладу та редагування різногалузевих текстів другою іноземною мовою (німецька)».

Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. <i>фахові:</i> ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
Програмні результати навчання	ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Під час вивчення дисципліни студент удосконалює навички комунікації, здатність аналізувати та оцінювати, брати на себе відповідальність і працювати у критичних умовах, вміти залагоджувати конфлікти, презентувати себе і свою позицію, працювати в команді, раціонально планувати робочий час, здатність логічно і системно мислити, креативність, толерантність.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Навчитися самостійно організовувати та проводити науково-пізнавальну діяльність у визначеному тематичному контексті з використанням методологічних засобів дослідження проблем перекладу; ознайомлення студентів із можливостями аналізу мовного матеріалу в межах перекладознавчого підходу; з основними методами та методиками проведення лінгвістичного аналізу тексту та перекладу; формулювання завдань та методів майбутнього дослідження	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Система лінгвістичної та перекладацької методології в контексті лінгвофілософського підходу до мови. Тема 2. Сучасна парадигма дескриптивного та прескриптивного підходів у сучасному науковому термінолексикон. Тема 3. Понятійно-технологічна характеристика інтерпретативних проєктивних методик у науковому дослідженні. Тема 4. Теоретико-концептуальні основи сучасних моделей перекладу. Тема 5. Трансформаційна модель. Типи еквівалентності перекладу. Тема 6. Семантична модель. Змістовні компоненти вихідного тексту. Тема 7. Специфіка комунікативної моделі перекладу. Взаємозв'язок оригіналу та перекладу	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені в Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.

- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Струк І. В. Методологія та організація перекладознавчих досліджень. Херсон, 2020. 56 с.
2. Чередниченко О. Про мову і переклад. Київ: Либідь, 2017. 248 с.
3. Черноватий Л. Енциклопедія перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2020. 238 с.

Допоміжні

1. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2011. 448 с.
2. Тороп П. Тотальний переклад. Вінниця: Нова книга, 2015. 264 с.
3. Шаравара Т. О., Рева І. А. Методологічні рівні навчання в лінгвістичних і перекладознавчих аспектах. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава: ПДАУ, 2022. С. 276–281.
4. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers* / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–35.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання практичних завдань	Підготовка презентації	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань		
Тема 1. Система лінгвістичної та перекладацької методології в контексті лінгвофілософського підходу до мови	5	10	20	20	5	5
Тема 2. Сучасна парадигма дескриптивного та прескриптивного підходів у сучасному науковому термінологічному лексиконі.	5				5	5
Тема 3. Понятійно-технологічна характеристика інтерпретативних проєктивних методик у науковому дослідженні	10				10	10
Тема 4. Теоретико-концептуальні основи сучасних моделей перекладу	10				10	10
Тема 5. Трансформаційна модель. Типи еквівалентності перекладу	10				10	10
Тема 6 Семантична модель. Змістовні компоненти вихідного тексту	5				5	5
Тема 7. Специфіка комунікативної моделі перекладу. Взаємозв'язок оригіналу та перекладу	5				55	55
Разом	50	10	20	20	100	100

Шкала та критерії оцінювання

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Виконання практичних завдань	5 балів	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє глибокі знання, досконало обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, вміло застосовує знання на практиці, наводить

Усього 50 балів		самостійно складені приклади, повністю розуміє матеріал..
	4 бали	Практичне завдання виконано правильно; студент виявляє достатній рівень знань, обґрунтовує свої думки, оперує спеціальною термінологією, застосовує знання на практиці, наводить приклади, допускає поодинокі помилки в послідовності викладу матеріалу, відповідає без порушення норм літературної мови.
	3 бали	Практичне завдання виконано частково, студент демонструє невеликий обсяг знань, не завжди вдало добирає слова плутається у спеціальній термінології, непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні правил, відповідає з незначними порушеннями мовних норм.
	2 бали	Практичне завдання виконано частково; студент демонструє обмежений обсяг знань, не завжди вдало добирає слова непослідовно обґрунтовує свої думки, допускає помилки у формулюванні положень відповідає з порушеннями мовних норм.
	1 бал	Практичне завдання виконано фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань, непослідовно обґрунтовує свої думки, плутається у формулюванні положень, поверхнево знає спеціальну термінологію, відповідає з порушеннями мовних норм.
	0 балів	Практичне завдання не виконано або виконано неправильно; студент не демонструє знання, не обґрунтовує свої думки, не оперує спеціальною термінологією, відповідає зі значним порушеннями мовних норм.

Шкала та критерії оцінювання підготовки презентації

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Підготовка презентації	9–10 балів	Презентацію підготовлено на достатньо високому науковому рівні; студент досконало знає предмет дослідження, орієнтується в досягненнях у галузі зарубіжних і вітчизняних перекладацьких досліджень, основні поняття; методологію, розуміється на особливостях перекладу, характеризує сучасні методи перекладу, досконало обґрунтовує свої думки, повністю розуміє матеріал, відповідає без порушення норм літературної мови.
	7–8 балів	Презентацію підготовлено на достатньому науковому рівні; студент знає предмет, орієнтується в досягненнях зарубіжних і вітчизняних перекладацьких досліджень, знає основні поняття; розуміється на особливостях перекладу, використовує відповідні методи, виділяє і пояснює проблемні аспекти перекладу, обґрунтовує свої думки, розуміє матеріал, відповідає без порушення норм літературної мови.
	5–6 балів	Презентацію підготовлено на середньому науковому рівні; студент орієнтується у предметі, в досягненнях зарубіжних і вітчизняних перекладацьких досліджень; розуміється на особливостях перекладу, проте плутається в поняттях, непослідовно обґрунтовує свої думки, відповідає з незначними порушеннями норм літературної мови.
	3–4 бали	Презентацію підготовлено на середньому науковому рівні; студент орієнтується у предметі дослідження, в досягненнях зарубіжних і вітчизняних перекладацьких досліджень, основних термінах; проте плутається в поняттях, непослідовно обґрунтовує свої думки, відповідає з порушеннями норм літературної мови.
	1–2 бали	Презентацію підготовлено фрагментарно; студент демонструє недостатній рівень знань із предмету дисципліни, погано обізнаний із досягненнями зарубіжних і вітчизняних перекладацьких досліджень, плутається в поняттях, не уміє обґрунтовувати свої думки, відповідає з порушеннями норм літературної мови.

	0 балів	Презентацію не підготовлено; студент не демонструє знання, не обґрунтовує свої думки, плутається у перекладознавчій термінології, спілкується із суттєвими порушеннями мовних норм.
--	----------------	---

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
	19–20 балів	Завдання виконано правильно, у повному обсязі з дотриманням мовних норм та наведенням різноманітних прикладів.
Виконання завдань: виконання конспекту із завданнями, винесеними на самостійне опрацювання. Усього 18 балів	17–18 балів	Завдання виконано правильно, у повному обсязі з дотриманням мовних норм та наведенням різноманітних прикладів, проте наявні стилістичні неточності.
	15–16 балів	Завдання виконано правильно, у повному обсязі з дотриманням мовних норм та наведенням прикладів, проте наявні 1–2 помилки або 2–3 неточності.
	13–14 балів	Завдання виконано правильно, проте трапляються деякі змістові помилки, неточності, не завжди наявні приклади.
	11–12 балів	Завдання виконано не повністю, наявні змістові помилки, наведено не всі приклади.
	9–10 балів	Завдання виконано не повністю. Питання не розкрито, наявні мовностилістичні помилки, наведено мало прикладів.
	7 – 8 балів	Завдання виконано не повністю. Питання не розкрито, наявні мовностилістичні помилки, немає прикладів.
	4–6 бали	Завдання виконано фрагментарно, наявні суттєві змістові недоліки, порушено логіку викладу.
	0–3 бали	Завдання не виконано або виконано неправильно.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестових завдань

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Загалом – 20 тестових завдань. Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. В	1 бал	Правильна відповідь
	0 балів	неправильна відповідь або відповіді немає
Максимальна кількість балів 20		